

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

27.09.2023 nr DM-124735-17

Kärla uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/519460 väljastamise korraldus

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning Marina Minerals OÜ 17.02.2023 esitatud taotluse, otsustan:

1.1. Anda Marina Minerals OÜ-le (registrikood 11349875) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/519460 Kärla uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.

1.2. Korraldus jõustub Marina Minerals OÜ-le teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/519460 lahutamatu osa.

Uuringuluba nr L.MU/519460 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Jalgpalli tn 21, 11312) esitas 09.05.2023 Keskkonnaametile Kärla uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi *uuringuluba*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 09.05.2023 dokumendina nr DM-124735-1).

Taotletav uuringuruum asub Saare maakonna lääneosas Saaremaa vallas Paiküla külas, riigile kuuluvatel katastriüksustel Kihelkonna metskond 51 (katastritunnus 37301:002:0077) ja Kihelkonna metskond 176 (katastritunnus 37301:002:0554). Riigivara valitsejaks on mõlema katastriüksuse puhul Keskkonnaministeerium ning volitatud asutuseks Riigimetsa Majandamise Keskus.

Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 50 uuringupuurauku/ uuringukaevet. Uurimissügavus on kuni 15 m. Uuritavaks maavaraks on ehituskruus, ehitusliiv ja täitepinna. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on 450 tuh m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse kohaselt teedehitis ja ehitussegud ning täitepinna. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub osaliselt Kärla liivamaardla (registrikaart nr 0129) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1 plokiga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala külgneb põhjaservast vahetult maaparandussüsteemiga, mille registri kood on 7116540020290001. Põhjaservast ~0,33 m kaugusele jääb II kategooria kaitsealuse liigi *Cygnus columbianus bewickii* (väikeluik; Eesti Looduse Infosüsteemi kood KLO9121500) leiukoht.

Taotletava uuringuruumi idaosal kulgeb metsatee Posti tee nr 3730270. Seletuskirjas on selgitatud, et varu arvele võtmine kooskõlastatakse tee omanikuga. Uuringuruumi teenindusala lõunaservast ~30,3 m kaugusele jääb Sõmera - Kärla – Uduvere riigitee nr 21118 äärmise sõiduraja välimine serv. Taotletaval uuringuruumil kattumist riigitee teekaitsevööndiga ei ole.

Kärla uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Lähim Natura 2000 ala (Kaarmise loodusala) asub uuringuruumist u 2 km kaugusel.

Kärla uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte. Alal asub pärandkultuuriobjekt (Kärla kruusakarjäär).

Uuringuloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (16.05.2023 kiri nr 9-3/23/7965-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 26.05.2023.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo menetluse algatamise teate 30.05.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 30.05.2023 kirjaga nr DM-124735-3. Kuni uuringuloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus toimus Kärla Kogukonnakogu koosolek (19.06.2023 protokoll nr 1-8/66, KOTKAS 29.06.2023 nr DM-124735-7), mille hääletuse tulemustega 7 poolt, 1 vastu ja 1 erapooletu andis kogukonnakogu nõusoleku geoloogilise uuringu lubamiseks.

MaaPS § 27 lõike 3 alusel saatis Keskkonnaamet 30.05.2023 kirjaga nr DM-124735-6 uuringuloo taotluse riigivara valitseja volitatud asutusele.

Riigimetsa Majandamise Keskus riigivara valitseja volitatud asutusena kooskõlastas 05.07.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/3529 (KOTKAS 05.07.2023 nr DM-124735-8) Kärla uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksustel Kihelkonna metskond 51

(katastritunnus 37301:002:0077) ja Kihelkonna metskond 176 (katastritunnus 37301:002:0554) järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 30.05.2023 kirjaga nr DM-124735-5 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Saaremaa Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kohaliku omavalitsuse 18.07.2023 otsuse nr 2-3/922 kohaselt nõustutakse Marina Minerals OÜ-le geoloogilise uuringu loa andmisega liiva ja kruusa uuringuks Kärla uuringuruumis.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks 30.08.2023 ametlikku väljaandesse.

Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks 2 nädalat.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Marina Minerals OÜ-lt 30.08.2023 kirjaga nr DM-124735-10 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja teadmiseks Saaremaa Vallavalitsusele, Põllumajandus- ja Toiduametile, Kärla Kogukonnakogule ja huvitatud eraisikule.

Marina Minarels OÜ vastas 30.08.2023, et nõustub eelnõuga (KOTKAS 31.08.2023 nr DM-124735-11).

Põllumajandus- ja Toiduamet vastas 21.08.2023 kirjaga nr 6.2-1/7668-1 (KOTKAS 01.09.2023 nr DM-124735-12), milles märkis, et taotletava uuringuruumi teenindusala külgneb põhjaservast vahetult Jõempa-Kandla maaparandussüsteemiga (süsteemi kood 7116540020290, ehitis 001). Uurimistöö peaks andma teabe, kuidas ja kas mõjutab tulevane karjäär olemasoleva maaparandussüsteemi jätkuvat toimimist.

Keskkonnaamet lisab uuringuloo täiendavaks tingimuseks järgmise tingimuse: Uuringu käigus välja selgitada kuidas ja kas mõjutaks tulevane karjäär olemasoleva maaparandussüsteemi jätkuvat toimimist.

Saaremaa Vallavalitsus 12.09.2023 kirjaga nr 8-5/3232-3 eelnõule ettepanekuid ei teinud (KOTKAS 15.09.2023 nr DM-124735-14).

HMS § 49 lg 3 kohaselt tuleb taotluse esitajale anda võimalus enne asja otsustamist ettepanekute ja vastuväidetega tutvumiseks ning nende kohta arvamuse avaldamiseks. Keskkonnaamet edastas täiendatud uuringuloo andmise otsuse eelnõu Marina Minerals OÜ-le arvamuse avaldamiseks 19.09.2023 kirjaga nr DM-124735-15 .

Marina Minerals OÜ vastas 19.09.2023 kirjaga (KOTKAS 20.09.2023 nr DM-124735-16), milles märkis, et on eelnõuga tutvunud ja selle sisuga nõus.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (edaspidi *määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104, Nõmme linnaosa, Tallinn, 11216 Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmekava jäätmekava (edaspidi *Jääts*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlejale lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse Jääts §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Marina Minerals OÜ esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmuses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kärta uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. uuringu läbiviimisel tuleb teavitada e-posti teel RMK Saaremaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.
3. uuringu käigus välja selgitada kuidas ja kas mõjutaks tulevane karjäär olemasoleva maaparandussüsteemi jätkuvat toimimist.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid

ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 4, 5, 8 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Kärila uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Marina Minerals OÜ-l ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 26.09.2023).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Kärila GUL_plaan.pdf

Teadmiseks: Maa-amet, Mortec OÜ, Põllumajandus- ja Toiduamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saaremaa Vallavalitsus, Tornator Eesti OÜ

Merike Rosin +37254470092
Merike.Rosin@keskkonnaamet.ee